

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Економічні проблеми сталого розвитку

Economic Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції студентів та
молодих вчених імені професора Балацького О. Ф.
(Україна, Суми, 28 - 29 квітня 2020 р.)

Суми
Сумський державний університет
2020

УДК [330.34+330.336](063)
Е45

Рецензенти:

Л. Л. Гриценко - доктор економічних наук, професор кафедри фінансів і підприємництва у навчально-науковому інституті фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького у Сумському державному університеті;

Є. В. Мішенін - доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування навчально-наукового інституту ФЕМ Сумського державного університету;

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 13 від 26 червня 2020 р.)*

Е45 Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених імені професора Балацького О. Ф. «Економічні проблеми сталого розвитку» / за заг. ред.: Т. А. Васильєвої, О. В. Шкарупи - Суми : Сумський державний університет, 2020. - 404 с.

До збірника ввійшли матеріали щорічної науково-практичної конференції «Економічні проблеми сталого розвитку» імені проф. О.Ф. Балацького, в яких наведені результати наукових досліджень, виконаних молодими вченими та студентами різних країн із наукових напрямів, пов'язаних з економічними, управлінськими проблемами сталого розвитку в різних сферах актуальних наукових досліджень та практичній діяльності інститутів та сучасних організацій.

Для науковців, викладачів вищих навчальних закладів, студентів, аспірантів, докторантів та всіх, хто цікавиться науково-практичними проблемами сучасної економіки й теорії управління.

The collection consists of materials from annual International scientific-practical conference "Economic Problems of Sustainable Development", but this year it's devoted to 80-years anniversary of Prof. Oleg F. Balatsky to his memory. The abstracts represent the results of scientific research applied in different countries in different spheres corresponded to the economic and managerial problems of sustainable development of actual activities of the institutions and modern organizations.

The conference is intended for academic scholars, scientists, representatives of HEIs, students, Ph. D. students, Post-Docs and all who is interested in scientific and practical problems of modern economics and management.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2020

© Сумський державний університет, 2020

<i>Люльов О.В., Ус Я.О., Гусейнадзе К. Р. огли</i>	ТУРИСТИЧНИЙ СЕКТОР ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ	377
<i>Люльов О.В., Ус Я.О., Дубина В.В.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОНЦЕПЦІЇ 8ЕО	380
<i>Карінцева О.І., Харченко М.О., Власенко К.А.</i>	ВПЛИВ КРИЗИ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	383
<i>Карінцева О.І., Тарасенко С.В., Харченко М.О., Кисильова К.С.</i>	НОВА СВІТОВА ЕКОНОМІЧНА КРИЗА - ПРИЧИНИ ТА МОЖЛИВОСТІ ВИХОДУ	386
<i>Карінцева О.І., Харченко М.О., Ковальова А.В., Толок Т.С.</i>	ПЕРЕРОБКА ВІДХОДІВ РОСЛИННИЦТВА ЯК ПЕРСЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	389
<i>Карінцева О.І., Харченко М.О., Глоба А.Е.</i>	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ КРИЗИ	392
<i>Карінцева А.І., Тарасенко С.В., Дяченко А.В.</i>	ТРАНСФОРМАЦІЯ МОДЕЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ УІ-ГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УКЛАДУ	395
<i>Харченко М.О., Пелеценко Р. О.</i>	ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ СОУГО-19 НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	399
<i>Валенкевич Л.П., Балагуровська І. О.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ КЕРІВНИКА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ	401

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ КЕРІВНИКА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ.

к.е.н, доц. **Валенкевич Л.П.**,

пошукач **Балагуровська І.О.**

Сумський державний університет.

Кожна організація як формальна структура та соціальний феномен потребує ефективного керівника, який буде свідомо зміщувати увагу з економічних та організаційно-розпорядчих важелів впливу на персонал та формування самовмотивованого колективу. Така постановка питання потребує обов'язкової наявності лідерських якостей у формального керівника.

Проаналізувавши визначення дефініцій «керівник» та «лідер», бачимо, що вони пройшли історичний шлях від ототожнення у Ніколо Макіавеллі (1) до сучасного бачення в сенсі їх чіткого розмежування в роботах вчених таких як Мескон М., Бланшар К., Шегда А.В., Кравченко В.О., Віханський О.С., Балацький О.Ф., Швіндіна Г.О., ін. (2,3,4,5,6,7).

Розглядаючи теоретичні основи лідерства, варто звернути увагу, в першу чергу, на основні відмінності у статусі керівника і неформального лідера.

Поняття «лідер» і «керівник» суттєво відрізняються між собою. В існуючій практиці, поняття «керівник» достатньо часто розглядається не стільки, як управлінець, а більше як посада. В нашому дослідженні ми розглядаємо керівника як найманого працівника, який має владні повноваження, необхідні ресурси для здійснення управлінської діяльності та націлений на досягнення мети та виконання місії організації, в якій він працює, тобто для того, щоб керівник отримав владні повноваження необхідна наявність локального нормативно-правового акту про його призначення. Саме цей акт буде основою при визначенні міри відповідальності такої особи. Його ступінь свободи при прийнятті рішення обмежується посадовими обов'язками та відповідними формалізованими правилами.

Поява ж неформального лідера не потребує правової регламентації. Будь-яка особа, яка має високий рівень професіоналізму та особисті якості, необхідні конкретній групі людей, стає їх лідером.

На відміну від керівника, лідер має більше свободи щодо прийняття чи неприйняття управлінського рішення. Його відповідальність лежить в межах моралі. Окрім випадків, коли його дії або бездіяльність призводить до правопорушення. Влада лідера спирається на послідовників, при цьому авторитет лідера ними приймається добровільно, спонукання їх до дії здійснюється за рахунок використання лідером тільки соціально-

психологічних методів впливу. Міра відповідальності лідера в цілому лежить в площині етичної та моральної поведінки.

Керівник, на відміну від неформального лідера, наділений повноваженнями, які дозволяють йому використовувати як економічні важелі, так і організаційно-розпорядчі, що і тягне за собою відповідальність, яка лежить не тільки в моральній площині, а й в юридичній. Керівник не має привілею приймати рішення чи ні. Для впливу керівник має можливість використовувати усі види важелів впливу, на відміну від неформального лідера, в розпорядженні якого можуть бути важелі методу соціально-психологічного впливу.

Його авторитет формується за рахунок двох складових: авторитету посади та власного. Авторитет неформального лідера за рахунок його особистих якостей, до яких входять професіональні та особисті, яких потребує група, де він працює. (8)

Як бачимо з рис.1, міра відповідальності формального керівника лежить в площині юридичної відповідальності, а лідера - в моральній площині.

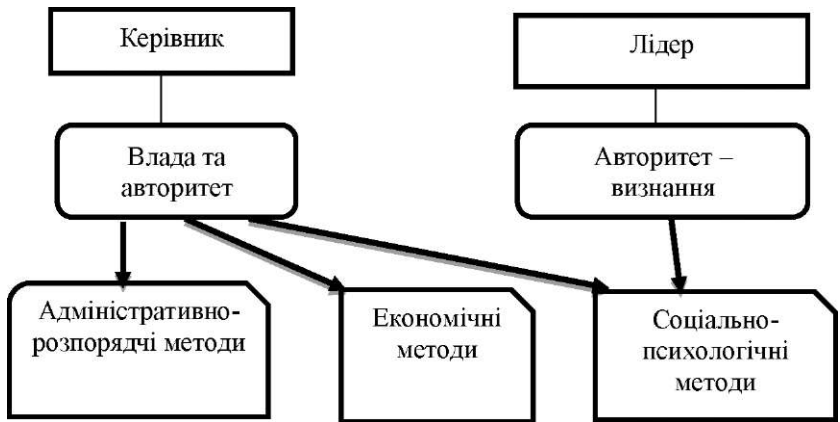

Рисунок 1. Методи впливу керівника та лідера..

Як свідчать наукові напрацювання зазначених вчених видно, що саме наявність лідерських якостей у керівника в значній мірі позначається на результатах діяльності підлеглих та як результат організації в цілому. Отже, використання управлінських підходів неформальним лідером та соціально-психологічних керівником в значній мірі впливають на ефективність

діяльності формального лідера в організації. При поєднанні вмінь реалізовувати завдання неформального лідера формальним отримаємо ефективного керівника.

Підсумовуючи вищевикладене наведемо думку Балацького О.Ф., з якою погоджуємося в повній мірі: «Керівнику, як і будь-якій людині, можуть бути властиві недоліки. Для того щоб позбутися недоліків, керівник має постійно сам себе контролювати. В ідеалі керівник має поєднувати в собі здібності висококваліфікованого спеціаліста й беззаперечного лідера». (9)

Список використаної літератури.

1. Гусев Д.А. Так говорил Макиавелли [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://xreferat.com/104/4603-1-tak-govoril-makiavelli.html>
2. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Москва: Дело, 1992. - 704 с.
3. Бланшар К. Лидерство: к вершинам успеха. - С.-Петербург: Питер, 2011 - 368с.
4. Шегда А.В. Менеджмент: підручник для вузів.- Тернопіль: Картбланш, 1997 - 687с.
5. Швіндіна Г.О. Основы менеджменту - Менеджмент для бакалаврів: підручник : у 2 т. Т. 1 / ред.: О. Ф. Балацький, О. М. Теліженко. - Суми : Університетська книга, 2009. - 606 с.
6. Кравченко В.О. Основы менеджменту. - Одеса: Атлант, 2012 - 211с.
7. Виханский О.С., Наумов А. И. Менеджмент. - Москва: Гардарики, 2006 - 670с.
8. Германюк Н.В. (2017). Особистість та авторитет керівника як важливий чинник ефективності управлінської діяльності. // Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики - 2017 - №5 - с.61-70
9. Балацький, О. Ф. Удосконалення системи управління підприємством / О. Ф. Балацький, І. В. Колесник // Економічні проблеми сталого розвитку : тези доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту, присвяченої дню науки в Україні, Суми, 18-22 квітня 2011 року / Відп. за вип. А.Ю. Жулавський. - Суми : СумДУ, 2011. - Ч.1. - С. 3-4.